

Snippet van [Tom Koornwinder](#), 26 december 2025: no. 14, Koorverhalen.

Ik zing in een koor en daarom word ik altijd extra getroffen door korte verhalen of novelles waarin een koor een rol speelt. In onze boekenkast met Nederlandse literatuur vond ik het boek [Het schetsboek van Spinoza en andere verhalen](#) van Anton Erfstemeijer. Een van de verhalen heet *Het Gregoriaans koortje*. Vier maanden geleden had onze plaatselijke boekhandel tijdens de koopjeszaterdag een boekenstand voor de winkel staan, waaruit ik twee boekjes oppikte: [Weihnachtsoratorium](#) van Anke Kranendonk en [Kerstcantate, vijf winter-vertellingen](#) van Norbert Splint, waar het titelverhaal betrekking heeft op een koor.

Het geestige verhaal *Het Gregoriaans koortje* betreft een koor met zo'n 15 leden dat ergens op een zolder repeteert, zich toelegt op de Gregoriaanse zang en net een nieuwe jonge dirigent Cecile heeft. Het verhaal wordt verteld vanuit haar gezichtspunt. *Weihnachtsoratorium* beschrijft een zeer ambitieus koor dat een concert voorbereidt met alle zes delen van Bachs Weihnachts-oratorium achter elkaar. Het koor heeft een ervaren vrouwelijke dirigent die erg streng is en me doet denken aan een eerdere dirigent van mijn koor. De hoofdpersoon in het verhaal is sopraan Helle, tegen de 50 en net tot het koor toegetreten. *Kerstcantate* speelt in een dorpje in West-Friesland. Boerinnen zingen in een dameskoor dat lange tijd gedirigeerd werd door Sophie, die afkomstig is uit een elitair gezin in Amsterdam en daar sociologie heeft gestudeerd, maar al tientallen jaren zonder partner in dit dorp woont. Door een ongelukkige val kan ze nu niet meer dirigeren en moet ze het stokje overdragen aan medekoorlid Mieke, een boerin.

Zeker bij de twee eerstgenoemde verhalen moeten de schrijvers zelf in een amateurkoor hebben gezeten, want de koorrepetities worden zeer realistisch beschreven. Zo kijken koorleden teveel in hun partituur en niet naar de dirigent, waardoor er uit de maat wordt gezongen en door sommigen wordt doorgezongen als de dirigent al heeft afgeslagen. Zwakke broeders moeten na de repetitie bij de dirigent komen voorzingen en krijgen het advies om het koor te verlaten.

In *Het Gregoriaans koortje* maakt het koor een excursie naar een klooster om daar de door de monniken gezongen vespers te beluisteren. Voor Cecile is het een teleurstelling, want de monniken zingen verre van perfect. Toch heeft deze ervaring een louterende werking. De twee broers, tegen wie Cecile zei dat ze misschien beter kunnen gaan biljarten in plaats van naar het koor als ze eens eventjes van huis willen zijn, beloven beterschap, willen zangles bij haar nemen en mogen in het koor blijven.

In *Weihnachtsoratorium* geeft de zeer perfectionistische Helle alles tijdens de uitvoering van Bachs werk. Ze doet het speciaal voor haar man, die in het publiek zit. Maar als ze hem wil opzoeken na afloop van het concert en andere koorleden een gezellige nazit hebben, kan zij haar man niet vinden en hij beantwoordt de telefoon ook niet als ze hem belt. Tenslotte fietst ze in de stromende regen naar huis, waar ze hem lui aantreft op de bank met een glas et wat te knabbelen en kijkend naar een schietfilm. Hij is in de helft na de pauze weggelopen van het concert omdat het hem verveelde. Er ontstaat een knallende ruzie met vele wederzijdse onaangenaamheden tijdens de Kerstdagen. Het verhaal eindigt met een verzoening, voor mij niet erg overtuigend.

In *Kerstcantate* woont de invalide geworden Sophie in een huis op een terrein, waar zij een begraafplaats voor huisdieren beheert. Zij bedenkt een plan om nog één keer te schitteren met

het dameskoor door uitvoering van de kerstcantate *Uns ist ein Kind geboren* van Bach, met solisten en al. Ze maakt een begroting die boven de 10.000 komt. Al waandenkend en na vele glazen wijn gaat ze in het donker over haar grote erf rijden in de scootmobiel, de brug over de vaart over naar de dierenbegraafplaats, maar ze kan het knopje van het licht van de scootmobiel niet vinden en daardoor ook de brug niet meer.